

Vlaams
Parlement

stuk **1881** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 21 januari 2013 (2012-2013)

Gedachtewisseling

over het Topsportactieplan III

Verslag

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door de heer Johan Sauwens

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Philippe De Coene.

Vaste leden:

de heer Paul Delva, mevrouw Els Kindt, de heren Johan Verstreken, Veli Yüksel;
de heren Johan Deckmyn, Chris Janssens, Wim Wienen;
de heren Jean-Jacques De Gucht, Herman Schueremans;
de heren Philippe De Coene, Chokri Mahassine;
de heer Lieven Dehandschutter, mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

de dames Vera Jans, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, N.;
de heren Frank Creyelman, Jan Penris, Wim Van Dijck;
de heren Peter Gysbrechts, Bart Tommelein;
mevrouw Yamila Idrissi, de heer Jan Roegiers;
de heren Wilfried Vandaele, Kris Van Dijck;
mevrouw Ulla Werbrouck;
de heer Luckas Van Der Taelen.

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media organiseerde op 6 december 2012 een gedachtewisseling met de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het Topsportactieplan III.

1. Uiteenzetting door de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

De heer *Philippe Muyters* deelt mee dat de Olympiade 2013-2016 reeds is gestart. De minister is dan decretaal verplicht een nieuwe topsporttakkenlijst voor te stellen aan de Vlaamse Regering en koppelde daar meteen het nieuwe Topsportactieplan III aan. De minister gaat graag in op de vraag van het Vlaams Parlement om als eerste inzage te krijgen in het Topsportactieplan III. Na de voorstelling in het parlement wordt het Topsportactieplan III ook voorgesteld aan de pers.

Prestaties op de Spelen worden gemeten met de internationale topsportindex. Bijlage 2 van het Topsportactieplan III geeft een overzicht van de berekeningswijze. Elk land krijgt punten voor medailles en voor top 8-plaatsen. Het totale aantal toe te kennen punten bedroeg zowel in Londen als in Peking ongeveer 52000. Het aantal sporters en landen mag dan variëren, het aantal medailles en top 8-plaatsen blijft zo goed als constant. België scoorde 176 punten in Peking en 184 in Londen, respectievelijk de 49ste en 50ste plaats. Vlaanderen scoorde 176 punten in Peking omdat het een hand had in alle prestaties. Het krijgt bijvoorbeeld ook punten als slechts één van de vier lopers van een estafetteploeg Vlaming is. In Londen scoorde Vlaanderen 120 punten. Het marktaandeel is 0,34% in Peking en 0,23% in Londen. Als ook de prestaties op WK's in Olympische disciplines in rekening gebracht worden, scoort Vlaanderen een marktaandeel van 0,35% in 2008 en 0,29% in 2012.

De inwoners van Vlaanderen zijn 0,09% van de wereldbevolking, dus gerelateerd aan het bevolkingsaantal lijkt dat geen slechte prestatie. De minister wil zich echter niet laten leiden door die relativering, maar eerder vergelijken met andere landen die in de buurt liggen of een vergelijkbare grootte hebben. Finland behaalt met hetzelfde budget min of meer hetzelfde marktaandeel. Denemarken haalt met 1,37 keer het Vlaamse budget een marktaandeel dat 3,91 keer groter is. Het Nederlandse budget is 2,33 maal het Vlaamse, maar het marktaandeel is 8,26 keer beter. De eerste conclusie van de minister is dat Vlaanderen met het huidige budget beter moet kunnen presteren, mits er in het beleid ingegrepen wordt. Vooreerst kan dat bij de topsporttakkenlijst en het daarmee samenhangende beleid, en ook bij de afbakening van de doelgroepen. Met doelgroepen bedoelt de minister in eerste instantie de elitesporters (investerings op korte termijn), maar ook beloftevolle jongeren (investerings op middellange termijn) en geïdentificeerde topsporttalenten (investerings op lange termijn). Het Topsportactieplan Vlaanderen III bevat deze nieuwe beleidslijnen.

In tegenstelling tot de vorige periode, zijn de topsporttakkenlijst en het topsportactieplan snel na de Olympische Spelen klaar. De werkgroep Strategie is gestart in oktober 2011 en heeft gewerkt tot mei 2012. Niet minder dan negen werkgroepen met in totaal 44 leden werkten aan het topsportactieplan. De minister heeft zelf met de stuurgroep de strategische pijlers bepaald. Het doel blijft top 8-plaatsen halen op de Olympische Spelen, Paralympics, WK's en EK's, met een duidelijke focus op Olympische disciplines. Daarnaast wil de minister ook kansen geven aan topsporters uit Olympische disciplines die niet op de lijst staan, via de zogenaamde 'windows of opportunity'. Elke topsportfederatie dient zijn topsportwerking te centraliseren, zodat er een ééncampusmodel ontstaat per sporttak. Alle leden van de stuurgroep waren akkoord met de conclusies. De federaties zijn tussentijds geïnformeerd en hebben opmerkingen kunnen maken.

De topsporttakkenlijst is zonder problemen goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het decreet van 13 juli 2001 houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisaties en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding geeft daarvoor vier criteria, waaraan via het uitvoeringsbesluit ook een

wegingsfactor werd toegekend: de topsportstructuur en werking van de federatie, goed voor 32%, de resultaten op internationale wedstrijden, 40%, de uitstraling in binnenland, 12%, en in buitenland, 16% van de score. Bloso heeft deze vier criteria ingedeeld in een aantal kwantitatieve en kwalitatieve beoordelingsfactoren of subcriteria. Zo wordt het criterium 'structuur en werking' opgedeeld in zeven subcriteria: beleidskader (6%), trainingstechnisch kader (6%), werking -18 (4%), inbreng externe expertise (4%), werking (+18), kwaliteit en implementatie van de selectiecriteria (6%) en de evolutie van de topsportpopulatie en de drop-out (2%). Voor de beoordeling van de 'resultaten' maakt Bloso een opdeling in vier subcriteria: de topsportindex voor de sporttak (21% van de 100%); het behalen van de eigen doelstellingen door de federatie (7% van de 100%); en twee subcriteria over de resultaten van haar aanstormend talent in de senior-1-categorie: het aantal medailles, en top-8-plaatsen op WK's (8%) en op EK's (4%). De uitstraling in het binnenland wordt berekend aan de hand van vier factoren: de mediabelangstelling (4,8%), het aantal clubs en de spreiding ervan (2,4%), het aantal leden (2,4%) en de aanwezigheid op een EK, WK of Olympische Spelen (2,4%). Voor de 'uitstraling in het buitenland' houdt Bloso rekening met drie subcriteria: aantal medaille-events op de Olympische Spelen van Rio de Janeiro (2,7%), het aantal aangesloten landen bij de internationale sportfederatie (5,3%) en de mediabelangstelling voor de sporttak internationaal (8%).

De sporttakken met Olympische disciplines zijn in de topsporttakkenlijst opgedeeld in drie categorieën. Daarnaast zijn de niet-Olympische sporttakken die wel meedoen aan wereldspelen, in een vierde categorie ingedeeld. De paralympische sporttakken zijn ten slotte in een vijfde aparte categorie ondergebracht. Tot slot kunnen de andere sporttakken met Olympische disciplines die niet zijn opgenomen op de topsporttakkenlijst, via een aanvraag voor 'windows of opportunity'-projecten kansen geven aan hun toptalenten. Voor elke categorie zijn er minimumnormen en uitsluitingscriteria vastgelegd.

Veertien van de huidige sporten op de lijst behouden hun categorie, vier komen eentje hoger, vier dalen een categorie en nog eens vier worden geschrapt. Daarnaast zijn er twee nieuwe sporten niet opgenomen, en één nieuwe sport wel. In categorie 1 blijven atletiek, wielrennen, tennis, gymnastiek, zwemmen, judo en volleybal. Paardrijden en zeilen stijgen een categorie om ook in de eerste categorie te belanden. Hockey is een nieuwkomer en wordt de tiende sporttak in categorie 1. Basketbal en voetbal zakken een categorie, van 1 naar 2. Bij voetbal gaat het niet om de nationale ploeg seniors die de spelen kan halen, maar het zijn de -21-jarigen die de Spelen moeten halen en daar niet in geslaagd zijn. Daarnaast blijft kajak in die categorie. Snowboard stijgt en komt ook in de tweede categorie. Triatlon en roeien zakken naar de derde en laatste categorie van de Olympische sporten. Daar blijven golf, badminton en tafeltennis in. Schermen stijgt naar categorie drie vanuit de vierde categorie. De andere sporten met wel wereld-, maar geen Olympische Spelen, zitten in de vierde categorie: jiu-jitsu, korfbal en rolschaatsen.

De G-topsportfederatie krijgt hetzelfde budget als een federatie uit categorie 1. Boogschieten, handbal, squash, taekwondo, schieten en alpijns skiën staan niet op de lijst. Er staan drie federaties minder op de lijst. De minister wijst er wel op dat de voornaamste bron van financiering voor de federaties, namelijk de subsidies in functie van de basisopdrachten conform het decreet van 13 juli 2001, niet beïnvloed wordt door deze topsporttakkenlijst. Daarnaast hebben de federaties nog de mogelijkheid om bijkomende middelen te verwerven met vier facultatieve opdrachten: jeugdsport, sportkampen, prioriteitenbeleid en dus ook topsport.

De minister illustreert dat met het voorbeeld van de subsidies aan de Voetbalfederatie Vlaanderen. Door de daling op de topsporttakkenlijst van categorie 1 naar 2, krijgt de VVV niet langer 350.000, maar 225.000 euro subsidie voor de structurele topsportwerking per jaar. Dit is slechts een van de vier onderdelen van de subsidies voor de facultatieve opdracht topsport. De federatie krijgt echter een subsidie van 1,1 miljoen euro voor de uitvoering van haar basisopdrachten. Voor de facultatieve opdracht jeugdsport krijgt ze

bijna 400.000 euro, voor de facultatieve opdrachten sportkampen en prioriteitenbeleid hebben ze geen aanvraag ingediend en krijgen ze niets. De topsportschool voetbal krijgt 330.000 euro (dit behoort ook tot de subsidies voor de facultatieve opdracht topsport). In totaal krijgt de federatie dus nog altijd 2,1 miljoen euro.

De topsportmiddelen zijn verdeeld in twee categorieën: de vaste, decretale middelen die worden verdeeld op basis van de topsporttakkenlijst en de werkingsmiddelen. De werkingsmiddelen worden ad hoc toegekend door de taskforce Topsport. Voor sporten op de topsporttakkenlijst gebeurt dit in eerste instantie voor de focussporten en in functie van concrete doelstellingen, zoals het behalen van finales of medailles op Olympische en wereldspelen, WK's en EK's. Sporten op de tssl kunnen hiervoor structurele projectvoorstellen indienen. Ook Olympische sporten die niet op de tssl zijn opgenomen, kunnen een project indienen om de werkingsmiddelen te verwerven. Het gaat dan om zogenaamde windows of opportunity met een reële kans op sportieve resultaten. Zo kreeg de gewichtheffer Tom Goegebuer subsidies.

In het nieuwe Topsportactieplan III is focus het centrale woord. De structuur en de werking van de federaties moet geoptimaliseerd worden. De resultaten moeten verbeteren en centralisatie wordt cruciaal. Wat de structuur van de federaties betreft, is de autonome werking van de topsportcommissie het eerste aspect. Deze commissie bestaat uit de professionals inzake topsport binnen de vzw-structuur van elke topsportfederatie. Zij moeten op autonome basis hun topsportbeleid kunnen voeren, binnen het financieel kader zoals goedgekeurd door hun raad van bestuur. Daarnaast komt er voor de focussporten uit categorie 1 een highperformancemanager, die de commissie leidt. Hij wordt benoemd voor vier jaar en heeft een resultaatverbinde. Hij heeft een internationaal profiel en werkt fulltime. Bloso zal als observator in de topsportcommissie van de topsportfederaties zitten, zodat het voeling houdt met het werkveld, maar ook expertise kan leveren voor de professionalisering.

De minister wil de resultaten verbeteren door onder andere de atleten en de trainers beter te steunen. Zij zijn immers het human capital. Daarnaast zal er ook ingezet worden op wetenschappelijke begeleiding en infrastructuur. Jongeren onder 18 zullen op twee wijzen geholpen worden om topsport en leren te combineren. Vooreerst is er de topsportschool. Het aantal leerlingen is het laatste jaar drastisch gedaald. Dat is mede het gevolg van de evaluatie. De reductie slaat voor 75% op leerlingen voetbal, 15% handbal en 10% andere sporten. Topsportscholen zijn immers alleen bedoeld voor toptalenten. Ook jonge toptalenten die niet wensen toe te treden tot een topsportschool, moeten de mogelijkheid krijgen school en sport te combineren. Er wordt hiervoor samen met de minister bevoegd voor onderwijs gewerkt aan een proefproject bij twee federaties. Gesprekken zijn lopende met tennis en voetbal.

Studenten-topsporters onder de 21 jaar kunnen een onkostenvergoeding krijgen. In het Topsportactieplan III wordt immers per sport één campusmodel vooropgesteld, en mogelijk moet de topsporter zich dus verder verplaatsen. Als ze ouder zijn dan 21 kunnen ze deze vergoeding behouden, of een deeltijdse arbeidsovereenkomst afsluiten. Topsporters zijn immers vaak gedwongen hun studies te spreiden. Daarnaast is er nog het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport, voor topsporters met doelstellingen in Olympische/Paralympische disciplines. De tewerkstellingsprojecten Atletiek Vlaanderen en de Vlaamse Wielerveden worden afhankelijk gemaakt van een integrale topsportwerking van die federaties.

Goede trainers zijn onmisbaar voor goede prestaties. De basisvorming tot niveau A kan via twee sporen verlopen, vooreerst kunnen studenten sport- en bewegingswetenschappen aan de universiteit via de master sporttraining het trainer A-niveau in de gekozen sport behalen. Ook via een individueel traject, op basis van sporttakspecifieke trainerservaring en een sporttakspecifieke opleiding (bijvoorbeeld via VTS) kan de basisvorming tot trai-

ner A doorlopen worden. Een goede basisvorming moet tot een brede kweekvijver leiden, waaruit de talenten tijdig gevestigd worden. Die talenten moeten dan verder ontwikkeld worden.

Vlaanderen wil de trainers binden door een goed hrm-beleid. Vierjarige contracten en een competitief loon moeten de job van trainer aantrekkelijker maken, zowel voor trainers aan de topsportschool, als de jeugdtrainers topsport en de topsporttrainers. Een geïndividualiseerd vormingstraject moet hen optimale kansen tot zelfontwikkeling geven. Een nieuwe vormingscoördinator Topsport kan hierbij voor de nodige ondersteuning/begeleiding zorgen.

Naast de pool van topsporttrainers komt er een pool van de aspirant toptrainers, waar de beloftevolle talenten elkaar ontmoeten. Voorts kunnen ze ook een vormingskrediet ter beschikking krijgen om stages en bijscholingen in binnen- of buitenland te volgen. Ook het tijdelijk meelopen met een topsporttrainer uit die andere pool kan deel uitmaken van het vervolmakingsproces.

Het derde onderdeel is het sportwetenschappelijk onderzoek. Zeven domeinen van de wetenschap zijn van belang voor sport. Per domein wordt een expert aangesteld en eventueel zelfs een leerstoel aangeduid. Per federatie van de tien focussporten komt er een 'embedded scientist'. Die heeft niet alleen de wetenschappelijke kennis over zijn sport, maar kent ook de vragen en de problemen van de sporttak. De gangmaker wetenschap & topsport zorgt voor informatiedoorstroming tussen de wetenschap en de deskundige van de federatie. Om ervoor te zorgen dat de wetenschappelijke kennis rendert, moeten vraag en aanbod op elkaar afgestemd worden en de informatie beter doorstromen.

Een vierde pijler is de infrastructuur. Bij de vorige olympiade is er gepeild naar de behoeften aan topsporttrainingsinfrastructuur. Op basis van dat lijvig rapport zal een topsportinfrastructuurplan opgesteld worden, dat rekening houdt met de keuzes voor focus en centralisatie. In totaal zal daar de rest van de regeerperiode 10 miljoen euro voor beschikbaar zijn. Met de centralisatie bedoelt de minister het samenbrengen van alle kennis in functie van atleten en trainers, onder een intensief hrm-beleid met één campus per sporttak, gelegen op één van de drie topsportcentra. Dat alles ondersteund door gerichte investeringen in topsportinfrastructuur.

Daarnaast bevat het actieplan ook een hoofdstuk over topsportevenementen, om de topsporters competitiekansen te bieden, maar ook om de uitstraling van Vlaanderen te verhogen. De drie gemeenschappen en het BOIC hebben een forum opgericht om afspraken te maken voor ploegsporten. Tot slot krijgen sporters met een beperking een prominente plaats in het Topsportactieplan III. G-topsport krijgt dezelfde financiering als de federaties in categorie 1. Voorts wordt gewerkt aan de sportwetenschappelijke en trainingstechnische begeleiding, toegankelijke training- en verblijfinfrastructuur en een detectiesysteem voor talentvolle G-sporters.

De minister benadrukt dat focus essentieel is in het nieuwe Topsportactieplan III: focus op de sporter, de middelen en de expertise. De overheid wil de beste voorwaarden creëren voor het bekomen van resultaten, maar uiteindelijk hangt dit van de sporters af.

2. Algemene bespreking van het Topsportactieplan III en de topsporttakkenlijst

De heer *Johan Sauwens* noemt het Topsportactieplan III te weinig ambitieus. In tegenstelling tot Paul De Grauwe vindt hij het topsportbeleid belangrijk omdat topsporters een voorbeeldfunctie hebben en mensen, en dan vooral jongeren, warm maken om te sporten. Topsporters geven een land ook internationale uitstraling. De minister schuift vooral doelresultaten naar voren.

Minister *Philippe Muyters* repliceert dat niet hij, maar de federaties zeggen dat ze op de volgende Olympische Spelen tien medailles zullen halen, bij de vorige zeiden ze vijf.

De heer *Johan Sauwens* stelt enkel vast dat ondanks tien jaar topsportbeleid en diverse kapitaalsverhogingen, de resultaten verslechteren. Terwijl Vlaanderen één bronzen medaille haalt, haalt Nederland twintig medailles waaronder zes gouden. Nederland heeft een iets groter budget, maar dat verschil wordt getemperd door het verschil in bevolkingsaantallen. De enige conclusie is dat het beleid niet geslaagd is en dat er moet worden ingegrepen. Dat doet het nieuwe topsportactieplan niet, het lijkt sterk op Topsportactieplan II. Het mankeert niet aan mooie doelstellingen of wetenschappelijke inzichten, zelfs niet aan beleidscontinuïteit, het mangelt aan de implementatie van de doelstellingen. Vooreerst is er dringend behoefte aan degelijke topsportinfrastructuur. Het is zinloos de Vlaamse middelen te verkruimelen om hier en daar een kunstgrasveld of sporthal aan te leggen. Dat is een taak van de lokale besturen. Een extra indoorhal, wielerspistes, zwembaden, zijn wel Vlaamse taken. Kortom, basisinfrastructuur waar internationale wedstrijden kunnen plaatsvinden.

Voorts vraagt het lid wat er op het vlak van talentdetectie echt veranderd is. Hij geeft het voorbeeld van Thibaut Courtois die begonnen is als volleyballer, maar dankzij de alertheid van zijn ouders voetballer geworden is in Genk, een club met een fantastische jeugdopleiding. In Vlaanderen gaat er enorm veel toptalent verloren omdat ze die begeleiding niet krijgen. Het lid ziet vooral mooie doelstellingen zonder resultaten. Als een atleet drie weken voor een wedstrijd nog niet weet of hij hiervoor geselecteerd is, kan hij zich onmogelijk in alle rust voorbereiden. Zo'n factoren zouden toch bij de subsidievoorwaarden moeten staan.

In hoeverre hebben toptrainers systematisch een degelijk statuut en een overeenstemmende vergoeding gekregen, zoals de minister in 2009 aankondigde? Allicht krijgt Vlaanderen met de nakende grotere fiscale autonomie wat meer mogelijkheden. Het lid schrijft het Nederlandse succes toe aan een no-nonsense aanpak van de clubs, een degelijke financiële steun en fiscale voordelen voor bedrijven die sport steunen.

Het vorige topsportactieplan is gefocust op resultaten, maar heeft niet tot de gewenste prestaties geleid. De minister past zijn plannen gedeeltelijk daaraan aan, maar het lid pleit voor een nog drastischer ingrijpen. De stuurgroepen, de taskforce en de top van Bloso hebben gefaald. Iemand van Bloso aan elke topsportcommissie toevoegen, heeft dus weinig zin. De doelstellingen zijn niet het probleem, wel de implementatie ervan. Trainers bij topclubs worden om heel wat minder de laan uitgestuurd. Welke conclusie trekt de minister ten aanzien van de uitvoerders? In de G-sport lukt het wel, omdat topsport daar gecentraliseerd is. De heer Sauwens maant de minister aan de topsportfacetten bij de federaties weg te halen. Het beleid moet zich niet met de federaties maar rechtstreeks met de topsporters bezighouden. De huidige structuur werkt niet, het is tijd voor een andere.

De heer *Steve D'Hulster* vindt het belangrijk dat het parlement als eerste de informatie krijgt. De evaluatie toont duidelijk aan dat Vlaanderen in de mildste beoordeling stagneert. Het komt er dus op aan een tandje bij te steken en vooral te focussen. Is reeds bepaald waarom de buurlanden wel succes hebben? Hoe wordt de mediabelangstelling gemeten bij de topsporttakkenlijst? Misschien zitten er te veel sporttakken in de hoogste categorie, gezien het beperkte budget en het beperkte aantal inwoners. Kan een sport twee categorieën stijgen? Is G-sport een aparte tak in het topsportbeleid? Wat zijn de criteria voor de windows of opportunity? De heer D'Hulster wil ook weten hoe talentvolle trainers precies gedetecteerd worden. Worden die mensen begeleid als hun carrière eindigt?

De heer *Kris Van Dijck* vindt het logisch dat het topsportbeleid geëvalueerd wordt op basis van de sportprestaties. Hij wijst op de evolutie die het sportbeleid doormaakte onder meer op budgettair vlak. Het verrast hem dat Vlaanderen procentueel de uitgaven van Neder-

land benadert. Een tweede opmerkelijke evolutie is de terechte nadruk op focus, waardoor er onvermijdelijk sporten uit de boot vallen. Dat houdt geen waardeoordeel in over die sporttak noch over zijn werking of inzet. Focus is echter onontbeerlijk voor het behalen van resultaten. De minister houdt zich duidelijk aan de afspraken van het regeerakkoord. De suggesties van de heer Sauwens veronderstellen een wijziging van het regeerakkoord. Tot het zover is houdt N-VA zich aan de afspraken.

De heer *Johan Deckmyn* acht het een voorbeeld voor andere beleidsdomeinen dat de minister de primeur aan de commissie laat. Hij is het eens met veel kritische bedenkingen van de heer Sauwens, die in deze de rol van de oppositie overneemt. De opeenvolgende ministers hebben wel steeds gezegd zwaar in te zetten op topsport, maar vooralsnog met weinig resultaat. Een minister bevoegd voor sport moet die negatieve trend trachten om te buigen door verandering te brengen. Desondanks is het nieuwe actieplan niet echt vernieuwend. Het blijft bij een herhalen van de nobele doelstellingen.

Het lid betwijfelt of Bloso een antennefunctie moet krijgen – aangezien hij niet echt de meerwaarde van de organisatie inzielt – en of Vlaanderen wel in lokale sportinfrastructuur moet investeren. Wat de topsporttakkenlijst betreft, is de uitstraling van de sport voor het lid een relatief criterium. Kleinere sporten krijgen immers sowieso minder media-aandacht. Sportfederaties die niet op de lijst staan, klagen wel degelijk over een tekort aan middelen. Zo zegt bijvoorbeeld de squashfederatie dat ze zonder de topsportmiddelen moeilijk aan Europese tornooien kan deelnemen. Het alternatief van de windows of opportunity geeft geen zekerheid. De heer Deckmyn vraagt de minister dan ook oog te hebben voor de financiële overleving van de kleinere federaties.

Op vraag van mevrouw *Ulla Werbrouck* antwoordt minister *Philippe Muyters* dat bij de berekening van het Vlaamse marktaandeel de prestaties op de Paralympische Spelen niet in rekening werden gebracht.

Mevrouw *Ulla Werbrouck* sluit zich aan bij de vraag van enkele sprekers naar structurele veranderingen, omdat Vlaanderen, ondanks de gestegen budgetten, toch minder resultaten boekt. Het nieuwe actieplan is geen grondige beleidswijziging. Werden de criteria voor de topsporttakkenlijst veranderd? Zo niet, zal er allicht weinig impact zijn op de resultaten. Misschien is het inderdaad beter de topsporters rechtstreeks te financieren en te begeleiden. De heer Van Dijck zei trouwens in 2008 dat er dringend moest worden nagedacht over een rechtstreekse vorm van financiering van topatleten en hun trainers.

Vlaanderen moet volgens mevrouw Werbrouck dringend werk maken van een grote trainingsinfrastructuur, zoals bijvoorbeeld een tweede indoorpiste, een Olympisch zwembad, een tweede wielerpiste. De minister claimt er te zijn voor iedereen, maar is hij ook de minister van Delfine Persoon, Kenny Belaey en Luca Breckel? Focus is nodig, maar de overheid kan niet beslissen wie er kampioen kan worden, al hangt dat mede af van de financiering. Het lid vraagt om een breed parlementair debat daarover. Nu holt het parlement achter de feiten aan.

Mevrouw Werbrouck informeert hoe de minister de autonome werking van de topsportcommissies zal garanderen. Het klopt niet dat de raad van bestuur enkel de financiële aspecten moet goedkeuren. Op dit moment worden de beslissingen, de goede ideeën van de topsportcommissies, vaak uitgehold door de raad van bestuur. Dat werkt demotiverend. Dat blijkt uit het aantal topsportcoördinatoren dat een andere job zoekt. Ook in 2009 kondigde de minister de aanstelling van een highperformancemanager aan. Het lid hoopt dat het er nu wel van komt.

Mevrouw Werbrouck is heel tevreden over het proefproject dat wordt opgestart in functie van een traject naast de topsportschool. 90% van de deelnemers aan de Olympische Spelen volgt immers geen les aan een topsportschool. De daling van het aantal leerlingen in

de topsportscholen is in die zin een goede evolutie, maar daarnaast is er meer centralisatie nodig, bijvoorbeeld tot vier topsportscholen. Daarnaast is het spijtig dat het tewerkstellingsstelsel van de topsporters niet wijzigt. Alles wordt best onder één loket en dus niet per sport georganiseerd.

De wijzigingen op het vlak van trainersloon zijn positief, maar een trainersstatuut is noodzakelijk, ook al is dat natuurlijk een federale aangelegenheid. Het lid vraagt voorts wanneer de eerste verwezenlijkingen van het topsportinfrastructuurplan er zijn. Ze droomt ook van een topsportexpert naast een topsportcoördinator, die toch altijd gebonden blijft aan de federatie. Daarenboven moet het hele topsportbeleid gecentraliseerd worden, onder de minister of onder Bloso. Drie topsportcentra en één campus per sporttak is een goede ontwikkeling, maar eigenlijk volstaat één goed topsportcentrum. In Frankrijk zijn er tenslotte ook maar twee.

Mevrouw *Martine Fournier* somt de erelijst op van Frederik Van Lierde, een sporter met nog heel wat groeipotentieel. Voor meer professionele begeleiding heeft hij echter meer geld nodig. Triatlon zakt in de topsporttakkenlijst van categorie 2 naar 3. Kan hij een beroep doen op de subsidies van een window of opportunity?

De heer *Bart Caron* vindt het verantwoord dat een samenleving middelen in topsport investeert omdat een beleid kansen aan talentvolle jonge mensen moet geven, zij het nu wetenschappers, artiesten, vaklui, kunstenaars of sporters. Alle andere effecten zijn interessant, maar staan niet centraal. Hij zal dat uitgangspunt als toetssteen gebruiken om de maatregelen te beoordelen.

Het sportbeleid is nu tien jaar oud. Dat is op beleidsvlak een korte termijn. Het is te vroeg om er de resultaten van te beoordelen, maar het mangelt duidelijk in de uitvoering. De kwestie wordt meer en meer of topsporters aan de bemoeienissen van federaties, van topsportscholen, zelfs van het Bloso moeten onttrokken worden. Maar helemaal zonder federatie gaat het niet volgens de heer Caron. Er is immers een duidelijk verband tussen sport-voor-allen en topsport. Het mankeert veel federaties echter aan een professionele aanpak. Het werk is gigantisch. De spreker ziet geen andere uitweg dan met decretale dwang verbetering af te dwingen. Voor de grote bonden zijn de topsportmiddelen slechts peanuts, meer geld is dus niet de oplossing. Daarnaast zijn er natuurlijk wel zinvolle acties zoals de ondersteuning van trainers met langdurige contracten en een degelijke opleiding. De spreker merkt dat de overheidsinstrumenten van de voorbije jaren niet tot de gewenste resultaten hebben geleid. Hij vraagt zich af of Bloso daarvoor verantwoordelijk kan gesteld worden, want wie heeft een betere oplossing?

Het lid prijst de goede ideeën in het actieplan, maar zou meer nadruk leggen op talentdetectie. Er is een probleem met de doorstroming waardoor er heel veel talent verloren gaat. De overheid moet de randvoorwaarden creëren, onder meer goede topsportinfrastructuur aanleggen. De voorbije tien jaar werd er niets bijgebouwd. Het lid pleit voor een weloverwogen inhaalbeweging, maar waarschuwt tegelijk voor versnippering van de inspanningen. Ook een lokaal bestuur mag niet op basis van toevallige factoren zoals als een inwoner met toptalent, infrastructuur aanleggen. De heer Caron hoopt dan ook dat de minister erin slaagt de topsportscholen en de infrastructuur te centraliseren.

Minister *Philippe Muyters* deelt in grote lijnen de opmerkingen van de heer Sauwens. Het beleid heeft gefaald want er zijn geen resultaten. Dat is deels te wijten aan de bureaucratie. Waar hij het niet mee eens is, is dat er niets wijzigt. De stuurgroep werd reeds anders samengesteld en bestaat uit VSF, Bloso, BOIC, departement, G-Sport, het kabinet, experts, universiteiten, media, een ex-atleet, een trainer en iemand uit het bedrijfsleven.

Allen keurden ze het nieuwe plan goed. Die groep is dan aangevuld met de 44 leden van de werkgroepen. De minister rekent er trouwens op dat de agentschappen en het departement over voldoende talent beschikken, hoewel meer professionalisering nodig kan zijn. Ook Bloso heeft voldoende expertise om zinvol deel te nemen aan commissies. Problemen met de structuren moeten aangepakt worden, maar een nieuwe structuur opzetten is verkeerd. De minister is ook niet van plan een werkgelegenheidsbeleid te voeren zonder de VDAB, dat zou pas een verkwisting van overheidsgeld zijn.

De minister probeert te streven naar focus en eensgezindheid, samen met de departementen, agentschappen en alle sportpartners. Het plan is goed. Nu komt het erop aan het in praktijk te brengen. Te veel betutteling door de raad van bestuur is natuurlijk niet goed, maar de minister wijst ook op de belangrijke taak die bestuurders vrijwillig vervullen, niet alleen voor topsport maar ook voor sport-voor-allen. Beide zijn onlosmakelijk verbonden. Federaties duiden aan wie naar wereldspelen gaat, het BOIC wie naar de Olympische Spelen gaat. Met wildcards weten sporters die op de rand van een selectie bengelen, inderdaad pas op het laatste moment of ze kunnen deelnemen (deliberaties), maar dat is inherent aan dat systeem. De echte toppers weten veel vroeger of ze deelnemen. Kortom, de federaties spelen een belangrijke rol maar moeten professioneler gaan werken.

De Vlaamse overheid heeft volgens de minister wel degelijk een rol te spelen in de infrastructuur voor sport-voor-allen, al is het een kleine. Ze moet zich inderdaad vooral bekommeren om de topsportinfrastructuur. De minister is dan ook blij met de extra middelen voor infrastructuur, en dat in tijden van besparing. Natuurlijk zal het altijd te weinig zijn, daarom moet de regering keuzes maken. Kortom, geen beleidsommekeer, maar wel een degelijke uitvoering van de plannen.

De minister bevestigt voorts dat Nederland en Denemarken deel uitmaken van de benchmarkgroep van het internationale benchmarkonderzoek van de VUB. De resultaten van dat onderzoek hebben trouwens geleid tot de focus op de sport, op de training, op de evenementen, op het wetenschappelijk onderzoek.

De minister zal schriftelijk laten weten hoe mediabelangstelling gemeten wordt.

Categorie 1 van de topsporttakkenlijst bevat maximum tien sporten. De G-Sport heeft dezelfde financiering als die categorie, maar de werking is meer gericht op het individu.

Voor een window of opportunity moet een federatie een project indienen met een duidelijke resultaatsdoelstelling richting Olympische Spelen. De taskforce Topsport beoordeelt de aanvraag.

In de taskforce hebben alle overheidsdiensten zitting die te maken hebben met sport. Elke federatie krijgt een basissubsidie waarmee ze instaat voor de basisopleiding van trainers. Zij zorgt dus ook voor de detectie. Dat neemt niet weg dat een toptalent altijd naar verre oorden kan trekken.

Uitstraling is een decretaal criterium. Daarnaast wijst de minister op het gevaar enkel rekening te houden met sportieve resultaten. De kans bestaat immers dat de middelen dan vooral naar minder beoefende of kleinere sporten gaan, waar de concurrentie minder groot is. We behalen dan vermoedelijk betere resultaten, maar die sporten hebben minder uitstraling en zijn dus minder mobiliserend om zelf te bewegen. De werking van de federatie is ook een criterium omdat zo de toekomst gevrijwaard wordt. Een goede opleiding van jongeren is immers een wissel op de toekomst.

De squashfederatie krijgt los van de subsidies voor de facultatieve opdracht topsport een subsidie van 246.000 euro voor haar basiswerking en 12.000 euro voor haar jeugdwerking

(facultatieve opdracht jeugdsport). Volgend jaar is trouwens een overgangsjaar waarin haar topsportmiddelen geleidelijk afgebouwd worden tot het definitieve niveau in 2014.

De beoordeling (voor opname in de topsporttakkenlijst) is wel degelijk gewijzigd, want verfijnd. De individuele sporter kan nog altijd op een andere manier gesteund worden. De minister werpt de cruciale kwestie op wanneer een sporter steun krijgt. Luca Brecel zit bijvoorbeeld nog lang niet in de top acht van het snooker. Dat neemt niet weg dat een project van zijn federatie zeker overwogen zal worden. Dat geldt trouwens voor alle genoemde sporters.

Het statuut van de topsporttrainer is duidelijk: dat is een professional met een contract. Het statuut van de andere trainers is een andere kwestie. Zij kunnen problemen hebben, bijvoorbeeld met de fiscus. Tot slot is de minister graag bereid tot een uitgebreide discussie nadat de leden de kans hebben gezien om het volledige Topsportactieplan Vlaanderen III door te nemen.

De heer *Johan Sauwens* vraagt tegen dan een korte evaluatie van de actiepunten van het vorige Topsportactieplan II.

Philippe DE COENE,
voorzitter

Johan SAUWENS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

Bloso	Agentschap voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie
BOIC	Belgisch Olympisch en Interfederaal Comité
EK	Europees Kampioenschap
G-sport	gehandicaptensport
G-topsport	gehandicaptentopsport
hrm	humanresourcesmanagement
tstl	topsporttakkenlijst
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VFV	Voetbalfederatie Vlaanderen
VSF	Vlaamse Sportfederatie
VTs	Vlaamse Trainersschool
VUB	Vrije Universiteit Brussel
WK	wereldkampioenschap